

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при ХОВА
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
КАРДІФФСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕТРОПОЛІТАН (Велика Британія)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (Грузія)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (Республіка
Польща)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АДАМА МІЦКЕВИЧА В
ПОЗНАНІ (Республіка Польща)

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

IV Міжнародної науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

18 травня 2023 року

Харків 2023

УДК 001.891:37
НЗ4

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Скидан Я. А. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія, заступник голови ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Матей Ю. Ф. – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти соціологічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна;

Чихаріна К. І. – здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки, викладачка кафедри східних мов ХНПУ імені Г. С. Сковороди

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 17 травня 2023 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 18 трав. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 244 с.

У збірнику відображено тези IV Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практикам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023

Слід зазначити, що співробітники фірми та студенти університету будуть краще вмотивовані вдосконалювати Soft skills якщо у них виникне нагальна потреба у їх використанні. Для співробітників фірми найкращим варіантом є надання можливості спілкуватися з клієнтом напряду. Це забезпечує як покращення Soft skills, так і краще розуміння продукту. Слід зробити так, щоб студенти/співробітники самі шукали можливості для розвитку Soft skills.

Таким чином визначили, що найбільш вдалою стратегією розвитку Soft skills є надання можливості для їх застосування та надання певної винагороди за проходження курсів з окремих видів Soft skills, Для розуміння рівня розвитку Soft skills студента/співробітника слід мати спеціаліста, здатного провести оцінку і порекомендувати шлях подальшого вдосконалення.

Список використаних джерел

1. Avrane-Chopard J. How to develop soft skills [Електронний ресурс] / J. Avrane-Chopard, J. Potter, D. Muhlmann. 2019. Режим доступу до ресурсу: <https://www.mckinsey.com/capabilities/people-and-organizational-performance/our-insights/the-organization-blog/how-to-develop-soft-skills>.

2. Наход С. А. Значущість «Soft skills» для професійного становлення майбутніх фахівців соціономічних професій. Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. 2018. Т. 1, № 63. С. 131–135.

ОСОБЛИВОСТІ ЗОБРАЖЕННЯ ЛІКАРІВ У ТВОРАХ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

А.С. Світлична

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету початкового навчання

А.А. Ємець

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики викладання філологічних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна

У своєму дослідженні ми зосередилися на творах дитячої літератури, в яких наявний образ лікаря, опис зовнішності, поведінки, діяльності. Зупинилися саме на цій темі, бо вважаємо, що є дуже великий відсоток дітей, які досі відчувають страх перед відвідуванням лікарні, а знайомство з художніми творами допоможе його побороти.

Роль лікаря у житті людини є дуже вагомою. Саме вони рятують життя, виліковують від найрізноманітніших хвороб, дають рекомендації, як турбуватися про своє здоров'я. Звичайно, читання творів не навчить лікувати людей, але таким шляхом здобути основні знання про своє здоров'я, правила підтримки організму цілком можливо.

Аналіз дитячої літератури показав, що багато, хто з письменників відтворив лікаря у своїх творах. Серед українських письменників можна назвати В. Сухомлинського, Д. Білоуса, В. Нестайка, Г. Бойка та інші. Автори описували не тільки їх головні риси характеру, життя, а й різновид їх діяльності, як лікарів. Цю тему розглядають письменники, щоб розвіяти страх та боязнь дітей перед відвідуванням лікаря, також для того щоб дитина зрозуміла, що лікарі в жодному разі не хочуть нашкодити та образити її, а зробити так, щоб їй стало краще.

Одним з яскравих образів лікарів створено з В.Нестайком в оповіданні «Шурка і Шурко». Головні герої твору – школярі, хлопчик і дівчинка, які є тезками. Хлопчик Шурко до жаху боїться лікарів, але ховає свій страх демонстративною неприязню, яка була перенесена й на Шурку, його однокласницю, яка є дочкою хірурга. Захворівши, Шурко до останнього не хотів звертатися до лікарів, але дарма, бо лікарка виявилася дуже турботливою, «у неї були ласкаві, ніжні руки, як у мами. І Шуркові одразу стало дуже тепло і затишно» [2]. З'ясувалося, що лікарка Клавдія Василівна – це мама Шурки, і саме завдяки її піклуванню в хлопчика зник страх лікарів. Саме від нього ми чуємо такі важливі слова: «От якби всі лікарі були такі... добрі. Їх ніхто б не боявся...».

Не менш цікавими є вірші Грицька Бойка («Лікар», «Зелена аптека», «Хто кричав»). У «Зеленій аптеці» звичного зображення лікаря не має, але є не менш цікаві й пізнавальні розповіді про лікарські рослини, їх використання та призначення. «...Зелену аптеку / Слід кожному знати: / Крушина, фіалка, / Конвалія, м'ята, / Вільха, деревій, / Бузина, кам'яниці, / Черемха і пижмо, / Шипшина й суниці... / Зелена аптека – / Це трави і квіти...» [1]. Після читання твору в дітей з'являться знання про використання лікарських рослин.

Образ лікарів часто зустрічається і в казковому обрамленні, наприклад, у казці Ю. Ярмиша «Чарівні ліки». У творі з'являється лікар, але він – другорядний герой: «...На ньому був білий халат, а на халаті – сила-силенна різних кишень і маленьких кишеньок. За лікарем санітари несли великий і, певно, дуже важкий чемодан...» [3]. Хворому хлопчику допоміг лікар-чарівник Хотій. Навички, стиль роботи лікаря автор казки не позначав, адже це казка, але вона закладає думку, що найкращі лікарі – чарівники.

Отже, дитячі письменники намагалися створити позитивні образи лікарів показати їхню привабливість. Знайомство з різноманітними творами цієї тематики збільшує шанси дітей перебороти страх перед відвідуванням лікаря та дійти до висновку, що лікарі – люди, які хочуть допомогти.

Список використаних джерел

1. Бойко Г. Зелена аптека. Вид-во «Державне видавництво дитячої літератури УРСР», 1961 р., 18 с.
2. Нестайко В. Шурка і Шурко. Режим доступу: <https://litgazeta.com.ua/chytaty-onlayn/nestajko-vsevolod-shurka-i-shurko/>
3. Ярмиш Ю. Чарівні ліки. К. : Веселка, 1981. 20 с.

Мартинюк В.П., Сиско Н.М. Вольові якості у житті особистості	83
Мацькевич В.М., Ленчук Т.Л. Міжпредметні зв'язки для вибіркової дисципліни «радіологія» у підготовці магістрів за спеціальністю медицина	84
Михайлюк Н.В., Ламааши М. Особливості викладання «іноземної мови (за професійним спрямуванням)» для майбутніх бакалаврів банківської справи	86
Мільчевська С.П., Мельничук С.Л. Психологічний розвиток дошкільників	87
Ніколаєва Д.Л., Кондратюк С.М. Роль самооцінки у житті особистості	89
Парашук Р.І., Кондратюк С.М. Спілкування учнів молодших класів	90
Петровська Д.В., Кондратюк С.М. Саморегуляція у підлітковому віці	92
Пилипенко В.А., Пінський О.О. Сторітелінг як засіб формування сучасної природничої освіти в учнів загальноосвітньої школи	93
Побережна Г.Л., Кондратюк С.М. Самотність у підлітковому віці	95
Рибалка М.О., Митцева О.С. Покращення розвитку Soft skills для професійної та навчальної діяльності	96
Світлична А.С., Ємець А.А. Особливості зображення лікарів у творах української дитячої літератури	98
Сирота А.Р., Ємець А.А. Аналіз підручника з читання для учнів початкової школи Латвії	99
Соколовський А.О., Сиско Н.М. Емпатія як професійно важлива якість майбутніх психологів	101
Соланський С.С. Фортепіанні твори Клода Дебюссі в музично-педагогічному репертуарі	102
Стахова Р.Р., Кондратюк С.М. Прояв девіантної поведінки підлітків	104
Тарасенко О.М., Башкір О.І. Інтерактивне навчання як метод формування навичок командотворення в здобувачів вищої педагогічної освіти	105
Телепов С.М., Лупаренко С.Є. Принципи формування підприємницької компетентності особистості	107
Федоренко В.В., Собченко Т.М. Створення безпечного освітнього середовища в закладах вищої освіти	109
Ципіна Д.С. Принципи просвітницької діяльності вчителя музичного мистецтва	110
Цяньє Л., Лупаренко С.Є. Розвиток вищої музичної освіти в Китайській Народній Республіці: проблеми та виклики	112
Чихаріна К.І., Гавриш І.В. Інтелектуальна еліта нації як рушійна сила розвитку країни	114
Швидкий Б.О., Мельничук С.Л. Роль стресів у житті особистості	115
Секція 3. Сучасні тенденції розвитку природничих наук	117
Деменко А.В., Твердохліб Т.С. Steam-освіта як новий напрямок у викладанні природничих наук	119
Клімов М.В., Журавльова І.М. Мікрозелень як інструмент розвитку знань та кругозору школярів	119
Коптева Т.С. Сучасні межі криворізької ландшафтно-технічної системи	120
Кравченко С.Є., Ликова І.О. Еколого-освітні заходи НПП «Слобожанський»	122
Курко О.О., Бачинська Я.О. Тенденції впровадження педагогічних технологій на уроках біології в умовах сьогодення	125
Ноздрачова Д.П., Грановська Т.Я. Можливості штучного інтелекту в освітньому процесі хімії	126
Плем'яник Д.М., Ловчикова В.М., Борисенко К.В. Тенденції розвитку природничих наук на прикладі проведення наукових конференцій на базі ЗВО України	128